

Zdravím osmáky a posílám další poznámky z biologie člověka. Přečtěte si učivo v učebnici na str. 68 a přepište si následující poznámky do sešitů.

ÚSTROJÍ HMATU

- čidla hmatu jsou umístěna v kůži – ve škáře
- jedná se většinou o **smyslové buňky** nebo volná nervová zakončení – např. **čidla bolesti** – nachází se kromě kůže také ve vnitřních orgánech, kde mají ochranný význam = signalizují organismu, že něco není v pořádku
- další nervová zakončení vnímají **změnu teplot** – jsou citlivá na teplo nebo chlad (termoreceptory)
- smyslovými buňkami jsou hmatová čidla vnímající **tlak a dotek** – nejvíce hmatových čidel se nachází na špičkách prstů a na rtech, nejméně jich nalezneme na zádech
- všechny vjemy z výše jmenovaných receptorů putují do **temenního laloku koncového mozku**, kde jsou zpracovány

ZTRÁTA HMATU:

- dochází k ní nejčastěji následkem poškození pokožky – např. poleptáním, popálením či úrazem
- takové poškození se může nejprve projevovat nepříjemnými smyslovými vjemy v kůži (brnění, svědění) a posléze až ztrátou citlivosti kůže, takový dočasný vjem můžeme vnímat, když si např. “ přeležíme končetinu“
- ztrátou hmatu člověk přichází o část varovného obranného systému, který signalizuje nějaký problém v těle, tohoto jevu využívají lékaři při lokálním umrtvení – znecitliví jen určitou část těla
- mimořádně jemný cit mají slepci – využívají hmatu ke čtení zvláštního slepeckého písma (tvary písmen jsou vytlačeny do papíru – tzv. Braillovo písmo)

BRAILLOVO PÍSMO:

